

Lausunto

12.9.2024

VN/2588/2024
VN/2588/2024-VNK-25

Valtiovarainministeriö

Valtioneuvoston kanslian lausunto kansallisen julkisten hankintojen tietovarannosta (muistio)

Valtiovarainministeriö on pyytänyt valtioneuvoston kanslialta lausuntoa kansallisen julkisten hankintojen tietovarannon perustamista ja ostolaskutietojen julkaisemista koskevasta arviomuistiosta. Arviomuistiosta kuvataan keskeiset lainsäädäntöön sekä tietovarannon tekniseen toteuttamiseen liittyvät vaadittavat toimenpiteet, jotka ovat edellytyksenä keskitetyn tietovarannon rakentamiseksi, ylläpitämiseksi ja kehittämiseksi.

Valtioneuvoston kanslia lausuu asiassa seuraavaa:

Yleistä

Ovatko arviomuistion nykytilan kuvausta koskevat osiot oikeansuuntaisia ja riittävän kattavia? Olisiko nykytilan kuvausta syytä täydentää joillain näkökulmilla tai tarpeellisilla tiedoilla?

Valtioneuvoston kanslialla ei ole tähän kohtaan lausuttavaa.

Ovatko arviomuistioissa esitetyt toimenpiteet vaikutuksineen oikeansuuntaisia? Olisiko toimenpiteitä syytä täydentää joillakin näkökulmilla jatkovalmistelussa?

Yleisesti ottaen moni ehdotuksista sisältää uusia velvoitteita hankintayksiköille ja moni ehdotuksista sisältää muutoksia myös tietojärjestelmiin uusien tietokenttien ym. käyttöönottamiseksi. Aikataulu on todella tiukka ja kaikki valtioneuvoston kanslian lausunnossa jäljempänä mainitut huomiot riskiteki-
jistä tulee selvittää ja ratkaista ennen tietojen siirtoa järjestelmään.

Ehdotuksien hallinnollista taakkaa ja muita kustannuksia käsitellään luvussa 6.1.2, jossa osan toimenpiteistä arvioidaan aiheuttavan vain vähäisiä negatiivisia vaikutuksia hankintayksiköiden tai hankintayksiköille palvelua tarjoavien toimijoiden toimintaan, osan toimenpiteistä kohtalaisesti ja vain muutamien ehdotusten osalta todetaan, että niistä aiheutuvat hallinnollinen taakka olisi merkittävä. Hallinnollisen työtaakan kasvun mittaluokasta lukijan on kuitenkin arviomuistion perusteella hankala saada kokonaiskuva, kun hallinnollinen taakka on ilmoitettu vain sanallisesti tai värikoodein. Moni arviomuistion ehdotuksista kuitenkin sisältää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa lisääviä toimenpiteitä ja tämän voikin todeta olevan osin ristiriidassa sen kanssa, mitä hallitus on kehysriihessä 15.-16.4.2024 linjannut valtion virastojen ja laitosten tehtävien ja velvoitteiden karsinnasta.

Valtioneuvoston kanslia haluaa ilmaista myös huolen siitä, mitä mahdollisia haitallisia vaikutuksia näin laajalla avoimella tietokannalla voi olla valtioneuvoston turvallisuuden kannalta. Tietovarantoon vietävät tiedot voivat kasautumisvaikutuksen seurauksena oikein yhdisteltynä tuoda julki sellaista

Postiosoite
Postadress
Postal Address
Valtioneuvoston kanslia

Käyntiosoite
Besöksadress
Office

Puhelin
Telefon
Telephone

Faksi
Fax
Fax

s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

PL 23
00023 Valtioneuvosto

Snellmaninkatu 1 A
Helsinki

0295 16001
+358 295 16001

09 1602 2165
+358 9 1602 2165

kirjaamo.vnk@gov.fi

tietoa, joka ei yksittäisinä asiakirjoina ole salassa pidettävää ja täten tarvittavien turvallisuusluokitus- ja salassapitomerkitöjen piirissä.

Ehdotus 4:

Ehdotuksessa ehdotetaan hankintayksiköille säädettäväksi velvoite ottaa käyttöön ostolaskujen turvallisuusluokittelun mahdollistava SC-koodisto, joka kertoisi salassa pidettävän luokituksen tason. Ehdotuksen mukaan hankintalain mukaisille hankintayksiköille tulisi säätää velvoite ottaa käyttöön ostolaskujen turvallisuusluokittelun mahdollistava SC-koodisto ja lisäämään turvallisuusluokitusta vastaava koodi ostolaskuille. Lisäksi ehdotuksen mukaan hankintayksiköille tulisi säätää velvoite toimittaa SC-koodi tai vastaava tietojen salassapitoa ilmaiseva merkintä kansalliseen julkisten hankintojen tietovarantoon osana ostolaskuihin liittyvää muuta erikseen määriteltävää tietosisältöä.

SC-koodiin perustuvassa salauksessa mihinkään virheeseen ei ole varaa, sillä arviomuistion perusteella on ymmärrettävissä niin, että SC-koodin perusteella julkiset laskut siirtyisivät hankintatietovarantoon ja edelleen avoimesti saataville. Käytännössä tämän tyyppinen absoluuttinen virheettömyys lienee mahdotonta laskutuksessa ja siksi ostolaskujen siirtäminen hankintatietovarantoon pelkän SC-koodin perusteella muodostaa merkittävän riskin, että hankintatietovarantoon päätyy tietoja, joissa SC-koodi on sopimusehdoista huolimatta merkitty väärin ja lasku tulisi salata

Ehdotuksessa on todettu, että edellä tarkoitettujen merkintöjen tekeminen lisääisi kohtalaisesti hallinnollista taakkaa. Valtioneuvoston kanslia katsoo, että ehdotus todennäköisesti lisääisi kohtalaisen sijasta merkittävästi hallinnollista taakkaa. Osa ostolaskuista on luokiteltavissa yksiselitteisesti salassa pidettäväksi esimerkiksi tietyn toimintayksikön perusteella, mutta osa ostolaskuista edellyttäisi laskuun sisältyvien tietojen tapauskohtaista arviointia, mikä lisääisi merkittävästi hallinnollista taakkaa. Vaikka laskun aihe olisi lähtökohtainen julkinen, ostolaskuasiakirjaan saattaa sisältyä yksittäisiä salassa pidettäviä tietoja, esimerkiksi henkilötietoja tai turvallisuusjärjestelyihin liittyviä tietoja, jolloin lasku tulee tehdä ns. osajulkiseksi, mikäli se halutaan saattaa julkiseksi. Tällaisten laskujen yhteydessä laskun salassapidettävyyttä ei ole nykyisellään rutiininomaisesti arvioitu, vaan tapauskohtainen arviointi on tehty vasta silloin, jos kyseiseen ostolaskuun on kohdistunut tietopyyntö. Ehdotus vaikuttaisi tarkoittavan sitä, että lähtökohtaisesti lähes kaikki ostolaskut tulisi käydä tapauskohtaisesti läpi ja lisätä niihin tarvittavat SC-koodit, jotta voidaan varmistua, ettei salassa pidettäviä tietoja julkaista tietovarannossa. Tähän liittyvään hallinnollisen taakan määrään vaikuttaa myös se tässä lausunnossa kohdan 17 yhteydessä mainittu huomio, koskisiko toimittamisvelvoite ostolaskuihin liittyviä asiakirjoja kokonaisuudessaan vai ainoastaan joitakin ostolaskuilta kerättäviä tietoja. Mikäli toimittamis- ja salassapitovelvoite koskisi vain joitakin ostolaskuilta kerättäviä tietoja, olisi hallinnollinen taakka todennäköisesti pienempi kuin siinä vaihtoehdossa, että ostolaskut julkaistaisiin sellaisenaan.

Ehdotuksen mukaan koodien käytöstä voitaisiin sopia myös ostajan ja myyjän kesken. Mikäli hankintayksikkö on antanut tilauksella tai muulla tavalla SC-koodin toimittajalle, tulisi julkisten hankintojen yleisissä sopimusehdoissa (JYSE) ja julkisen hallinnon IT-hankintojen yleisissä sopimusehdoissa (JIT) velvoittaa toimittaja lisäämään tunniste sille kuuluvaan kenttään laskulla. Käytännössä velvoite laskun SC-koodin syöttämisestä eli laskun salaamisesta siirtyisi siten sopimusehtojen perusteella toimittajalle.

Valtioneuvoston kanslia pitää tärkeänä, että salassa pidettävät ja turvallisuusluokitellut ostolaskut eivät siirry julkisten hankintojen tietovarantoon. Tästä syystä harkinta yksittäisten ostolaskujen siirtämiselle julkisten hankintojen tietovarantoon tulee olla hankintayksiköllä ja salaaminen ei voi perustua pelkästään siihen, että toimittajia veloitetaan syöttämään oikea SC-koodi. Salassapitotarpeen arviointi voi edellyttää tapauskohtaista harkintaa, jota toimittajalla ei kaikissa tilanteissa ole valmiuksia tehdä. Lisäksi asiakirjan salassapidon tarve voi vaihdella myös ajallisesti, esimerkiksi matkoihin liittyvät salassapitovaateet voivat olla erilaisia ennen matkan toteuttamista ja sen jälkeen.

Jo nykyisin toimittajalle ilmoitetaan mm. hankintasopimuksen tunniste ja VSK1-alkuinen sopimusnumero. Usein yhden toimittajan kanssa voi myös olla useita Handi-sopimusnumeroita, sillä laskujen tiliöinnit voivat poiketa esimerkiksi siksi, että eri hyödykkeille sovelletaan eri alv-kantoja, yhdeltä toimittajalta hankitaan erityyppisiä palveluja tai ne maksetaan eri talousarviomäärärahasta. Jo nykyisin laskutuksen yhteyshenkilöillä on merkittävästi työtä, jotta laskut saataisiin kohdentumaan oikeille sopimusnumeroille. Siitäkin huolimatta usein laskuautomaatio joudutaan purkamaan tiliöintien korjaamiseksi tai toimittajilta joudutaan pyytämään hyvitys-laskuja, mikäli laskutus todetaan virheelliseksi.

Mikäli laskujen salaaminen perustuisi toimittajien lisäämään SC-koodiin, lisääisi se edelleen merkittävästi laskutuksen yhteyshenkilöiden työtä, jotta toimittajia osattaisiin informoida ja toimittajat osaisivat lisätä oikeat SC-koodit laskuille. SC-koodin käyttöönotto monimutkaistaisi laskutusta myös sikäli, että yhden toimittajan kanssa osa laskuista voi pitää sisällään tietoja, jotka ovat julkisuuslain 24 §:n mukaan salassa pidettäviä ja osa saman toimittajan laskuista voi olla täysin julkisia. Hankintayksikön

on myös toisinaan vaikea ennalta tietää, että jokin lasku pitää salata ja asiasta olla yhteydessä toimittajaan, jos ei ole edes nähnyt kyseistä laskua tai tietoinen, milloin kyseinen lasku on tulossa.

Ehdotus 10:

Velvoite toimittaa tarjoukset tai erikseen määriteltävät tiedot tarjouksista sisältää potentiaalisesti riskin hankintayksiköiden hallinnollisen taakan kasvamisesta, koska hankintojen sisältökirjo ja käytettävät vertailuperusteet vaihtelevat suuresti eri hankintojen välillä. Jotta tiedoista saadaan vertailukelpoisia, vaatii se hyvin selkeän ohjeistuksen ja koulutuksen.

Arviomuistiossa ehdotettu tarjoustietojen siirto mahdollisesti kokonaisuudessaan hankintailmoitukset.fi-palveluun edellyttää toimintamallin tarkempaa tarkastelua, koska nykytilanne tarjoajien tekemien liikesalaisuuksia koskevien merkintöjen osalta on hyvin vaihteleva. Nykyisellään osa tarjoajista merkitsee sähköisessä kilpailutusjärjestelmässä järjestelmän toimintoja hyödyntäen (+ vielä asiakirjoissa olevin merkinnöin) koko tarjouksensa kaikilta osin, ml. esimerkiksi vertailuhinta, liikesalaisuuden piiriin kuuluvaksi. Osa tarjoajista ei käytä järjestelmän liikesalaisuus-toimintoa, vaan kirjaa liikesalaisuutta koskevan tiedon vain sanallisesti liiteasiakirjoihin. Osa tarjoajista ei huomaa tai muista tehdä ollenkaan liikesalaisuuksia koskevia merkintöjä tarjoukseensa missään muodossa. Jos tarjoukset siirretään/siirtyvät kilpailutusmenettelyn päätyttyä avoimesti saataville, niin kenen tehtävänä on varmistua siitä, että liikesalaisuuksia sisältävät asiakirjat ovat järjestelmässä oikein merkittyinä ja ettei tarjoajan liikesalaisuuksiksi tarkoittamat asiat pääse vahingossa tai osaamattomuutta kilpailijoiden käsiin? Mikäli tämä jää hankintayksiköiden tehtäväksi, aiheuttaa se huomattavaa hallinnollista taakkaa.

Ehdotus 15:

Puitejärjestelyistä voidaan tehdä paljon eri suuruisia hankintoja etusijajärjestykseen perustuen, jolloin hankinnoista ei ole hankintalain mukaan tarvetta tehdä erillisiä hankintapäätöksiä. Etusijajärjestykseen perustuvaa puitejärjestelyn toimintamallia käytetään hyvin laajalti nimenomaan sellaisissa yksittäisissä hankinnoissa, jotka jäävät alle kansallisen kynnysarvon. Mikäli jälki-ilmoituksen julkaisuvelvollisuus ulotetaan kaikkiin puitejärjestelyn sisältä tehtäviin hankintoihin, aiheuttaa se hankintayksiköille merkittävää hallinnollista taakkaa.

Lisäksi arviomuistiossa ei oteta kantaa siihen, miten ehdotuksen 12 mukainen jälki-ilmoituksen laiminlyönnin sanktiointi koskisi puitejärjestelyjen sisältä tehtäviä hankintoja.

Ehdotus 16:

Ehdotuksen mukainen velvoite toimittaa hankintatietovarantoon tiedot myös hankintalain soveltamisalan ulkopuolella olevien hankintojen sopimuksista lisää hankintayksiköiden hallinnollista taakkaa, koska tietovarantoa varten sopimuksille voidaan joutua määrittelemään sellaisia metatietoja, joita niihin ei tavanomaisesti liitetä. Tällainen on esimerkiksi kohteen CPV-koodi. Erityisesti pienhankinnoissa sopimukset eivät ole aina vakiomuotoisia.

Ehdotus 17:

Arviomuistiossa olisi hyvä täsmentää ostolaskuihin liittyvät käsitteet ja vielä täsmällisemmin se, mitä ostolaskujen osalta hankintatietovarantoon on tarkoitus kerätä. Arviomuistiossa puhutaan toisinaan "ostolaskutiedoista", "ostolaskudatasta" ja "ostolaskuista", mutta lukijalle ei oikein avata, onko kyseisillä käsitteillä jotakin eroja.

Tyypillisesti ostolaskulla tarkoitetaan kirjanpidollista asiakirjaa. Käytännössä se sisältää menotositteen, josta käy ilmi, mistä meno on aiheutunut. Ostolasku kattaa myös sille laskujen käsittelyjärjestelmässä (Handi) menon asiallista tarkastusta ja hyväksyntää varten liitetyt tarvittavat liitteet.

Ehdotuksessa 17 ehdotetaan hankintayksiköille säädettäväksi velvoite toimittaa hankintatieto-varantoon hankintalain soveltamisalassa ja sen ulkopuolella oleviin hankintoihin liittyvät ostolaskut. Luki-jana tämä on ymmärrettävissä niin, että hankintatietovarantoon siirrettäisiin ostolaskut sellaisenaan eli muun muassa menotositteet liitteineen. Toisaalta edempänä luvun 4.3. alussa puhutaan vain siitä, että ostolaskuilta olisi kerättävä vain tietyt tiedot, ei siis ostolaskuja kokonaisuudessaan. Ehdotuksessa 17 olisi hyvä vähintään tarkentaa, että koskisiko toimittamisvelvoite ostolaskuihin liittyviä asiakirjoja kokonaisuudessaan vai ainoastaan joitakin ostolaskuilta kerättäviä tietoja. Nyt ehdotuksessa 17 jää oikeastaan täysin avoimeksi, mitä tietosisältöä toimittamisvelvoite koskee ja ehdotuksessa ainoastaan todetaan, että "Valtioneuvoston asetuksella tai Valtiokonttorin määräyksellä voitaisiin antaa tarkempia säännöksiä hankintatietovarantoon toimitettavien ostolaskujen tietosisällöstä, tiedon muodosta ja tiedon toimittamistavasta". Luvussa 4.3. on lueteltu joitakin tietokenttiä, mitä

ostolaskuilta olisi kerättävä, mutta samassa yhteydessä olisi myös luontevaa perustella, miksi juuri näiden tietojen kerääminen on todettu tarpeelliseksi.

Lisäksi hankintatietovarantoon ehdotetaan vietäväksi ostolaskuilta tuoteriveiltä mm. tuotteen/palvelun kuvauksen, määrän, yksikön ja hinnan. Ehdotuksessa todetaan, että yksikköhinnat eivät ole aina julkisia tai julkaistavissa, mutta edellä kuvattujen tietorivien perusteella yksikköhinnat ovat laskettavissa, jos kaikki edellä mainitut tiedot käyvät laskulta ilmi, vaikkei varsinaista yksikköhintaa olekaan näkyvissä.

Ehdotuksen 17 yhtenä vaikutuksena todetaan, että ”avoimesti saatavilla olevat ostolaskut vähentäisivät tietopyyntöjä hankintayksiköille”. Usein tietopyynnöt kohdistuvat yksittäisiin ostotapahtumiin ja tällöin kyseinen viranomaisen asiakirja on usein nimenomaan menotosite (laskukuva) ja sen mahdolliset liitteet. Mikäli julkisesti saataville julkaistaan ostolaskut sellaisenaan eli muun muassa menotositteet (laskukuvat) liitteineen, voi arvioida hankintayksiköille kohdistuvien tietopyyntöjen vähenevän. Mikäli hankintatietovarantoon kerätäänkin ostolaskuilta ainoastaan tietyt tiedot, eivät hankintayksiköille kohdistuvat tietopyynnöt todennäköisesti juurikaan vähene.

Ehdotuksen mukaan hankintatietovarantolaissa säädettäisiin, että Valtiokonttori voisi luovuttaa salassapitosäännösten estämättä hankintatietovarannon tietoja siltä osin kuin ne ovat välttämättömiä viranomaisen lakisääteisen tehtävän hoitamiseksi. Julkisuuslain 15 §:ssä säädetään asiakirjan pyytämistä koskevan asian siirtämisestä toiselle viranomaiselle. Mainitun pykälän 1 momentissa säädetään, että jos viranomaiselta pyydetään asiakirjaa, jonka toinen viranomainen on laatinut tai joka kuuluu toisen viranomaisen käsiteltävänä olevaan asiaan, viranomainen voi siirtää tiedonsaantia koskevan asian sen viranomaisen ratkaistavaksi, joka on laatinut asiakirjan tai jonka käsiteltäväksi asia kokonaisuudessaan kuuluu. Valtioneuvoston kanslia huomauttaa, että toisen viranomaisen laatiman asiakirjan ja sen käsiteltävänä olevaan asiaan liittyvän asiakirjan salassa pidettävyyden arviointi edellyttää usein sellaista asiantuntemusta, jota hankintatietovarantoa hallinnoivalla Valtiokonttorilla ei välttämättä ole, jolloin asiakirjoihin kohdistuva tietopyyntö on perusteltua siirtää toiselle viranomaiselle. Lisäksi on huomioitava julkisuuslain 15 §:n 3 momentin säännös, jonka mukaan viranomaisen on siirrettävä turvallisuusluokiteltua asiakirjaa koskeva tietopyyntö asiakirjan laatineen viranomaisen ratkaistavaksi. Nämä seikat on syytä huomioida asian jatkovalmistelussa.

Tietopyynnöistä on todettu arviomuistiossa myöhemminkin (s. 117), että ”Valtiokonttori käsitelisi julkisuuslain mukaan toimivaltaisena viranomaisena kaikkien muiden tahojen tietopyynnöt, mukaan lukien tutkimus- ja tilastointitarkoituksiin tulevat pyynnöt, ja luovuttaisi tietoja silloin, kun oikeus tiedonsaantiin täyttyy”. Usein ainakin median tietopyynnöissä ostotapahtumiin liittyen halutaan tietää hyvinkin yksityiskohtaisella tasolla, mistä meno on aiheutunut, kuten esimerkiksi, mikä tilaisuus on ollut kyseessä ja niin edelleen. Usein tietopyyntöihin vastaamiseksi tarvitaan ostolaskujen lisäksi muuta dokumentaatiota ja tiedonsaantitarve liittyy usein myös muihin asiakirjoihin kuin pelkkiin ostolaskutapahtumiin. Esimerkiksi jonkin matkan kokonaiskustannusten selvittämiseksi tarvitaan tietoja ostolaskujen lisäksi matkalaskuilta tai tilaisuuksien järjestämiseen voi liittyä ostolaskujen lisäksi palkkioita ja työkorvauksia. Käytännössä tällöin tietopyyntöihin ei ole mahdollista vastata pelkästään ostolaskutietojen tai muiden hankintatietovarantoon kerättävien tietojen pohjalta. Tällä kaikella on tietenkin vaikutusta siihen, että pystyykö Valtiokonttori hankintatietovarantoon kerättävien tietojen pohjalta käsittelemään tietopyynnöt ja toteutuvatko myöhemmin sivulla 138 esitetyt arviot tietopyyntöjen vähenemistä saavutettavista säästöistä.

Hankintatietovarannon soveltamisala ja säädösympäristö

Onko hankintatietovarannon perustamisen ja ylläpidon edellyttämät sääntelytarpeet tunnistettu kattavasti?

Hankintatietovarannon perustamisen ja ylläpidon edellyttämä sääntelytarve on nykyisellään riittävä ja kattavasti kuvattu muistiossa.

Onko sellaisia hankintayksiköjä tai hankintoja, jotka erityisesti tulisi rajata tulevan hankintatietovarantoa koskevan sääntelyn ulkopuolelle tai toisaalta sisällyttää siihen?

Valtioneuvoston kanslian toimialaan kuuluu muun muassa valtioneuvoston yhteinen tilannekuva, varautuminen ja turvallisuus, häiriötilanteiden hallinnan yleinen yhteensovittaminen sekä valmiuslain 6 §:ssä tarkoitetun poikkeusolojen toteamisen ja käyttöönottoasetuksen antamisen yleinen yhteensovittaminen sekä valtionyhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden yleinen omistajapolitiikka.

Valtioneuvoston kanslialla on hankintoja, jotka liittyvät valtioneuvoston yhteiseen tilannekuvaan, varautumiseen ja turvallisuuteen ja ne ovat salassa pidettäviä julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 7 ja 8 kohtien nojalla ja tulisi rajata hankintatietovarannon ulkopuolelle. Myös esimerkiksi valtionyhtiöiden ja valtion osakkuusyhtiöiden yleiseen omistajapolitiikkaan liittyvät liikesalaisuuksien alaiset tiedot on

tyypillisesti määritetty salassa pidettäväksi julkisuuslain 24 §:n 1 momentin 20 kohdan nojalla, minkä johdosta myös nämä tiedot tulisi rajata hankintatietovarannon ulkopuolelle.

Sisältävätkö hankintayksiköiden ostolaskutiedot henkilötietoja siinä määrin, että niiden käsittely saattaisi aiheuttaa EU:n yleisessä tietosuoja-asetuksessa tarkoitetun korkean riskin? Jos kyllä, yksilöi, millaisia henkilötietoja tai erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia henkilötietoja hankintadata voi sisältää.

Pääsääntöisesti valtioneuvoston kanslian ostolaskutiedoissa ei ole henkilötietoja, mutta toisinaan laskuilla voi näkyä mm. virkamiesten nimiä. Suoraan laskuilta ei arvioida olevan pääteltävissä arkaluonteisia tietoja henkilötasolla, esim. työterveyslaskut. Tietojen kasautumisvaikutuksen ja avoimuuden vuoksi kuitenkin kasvaa myös riski, että ostolaskujen mahdollisesti arkaluontoinen sisältö voi olla yhdistettävissä henkilöön muiden tietolähteiden perusteella.

Mille organisaatioille tulisi säätää oikeus saada omien tehtäviensä kannalta välttämättömät tiedot hankintatietovarannosta salassapitosäännösten estämättä?

Tietojensaantioikeudet tulee olla tarvittavilla tarkastusviranomaisilla.

Hankintatietovarannon tietosisällöt

Puuttuuko hankintatietovarantoon kerättävien tietojen listauksesta joitakin olennaisia tietosisältöjä?

Ei kommentoitavaa.

Puuttuuko toimenpiteistä jokin tietosisältöjä ja niiden hyödynnettävyyttä parantava toimenpide?

Ei ole tunnistettu vielä. Jatkokehityksessä tulisi pohtia hankintayksiköiden sopimushallinnan järjestelmiä, joihin olisi mahdollista dokumentoida kaikki sopimuksenaikaiset tapahtumat, kuten reklamaatiot, sopimusrikkomukset, sanktiot, sopimusmuutokset jne. Sopimuskauden aikaisten poikkeamien analysointi olisi arvokasta tietoa jolla parannettaisiin tulevia hankintoja.

Tiedot kerättävästä datasta ja siihen liittyvät rakenteelliset vaatimukset tulisi olla hankintayksiköiden tiedossa etukäteen ennen toteutusta, jotta ne osataan huomioida hankintayksiköissä ennakolta esim. uusia järjestelmiä käyttöön otettaessa.

Seurataanko hankintayksikkösi hankintasopimusten käyttöä sopimuskauden aikana sopimusjärjestelmän avulla tai muutoin? Onko sopimustietojen keräämiselle esitettävä alustava siirtymäaika riittävä?

Valtioneuvoston kansliassa on otettu sopimushallinnassa käyttöön Handi-sopimushallintajärjestelmä, mutta sen käyttö on vielä alkuvaiheessa.

Näettekö estettä kerätä rakenteisena datana tarjousten vertailuperusteita ja vertailuhintoja/laatupisteitä koskevia tietoja?

Valtioneuvoston kanslia ei näe sinänsä estettä kerätä vertailuperusteita ja vertailuhintoja/laatupisteitä koskevia tietoja rakenteisena datana, mutta tietojen vertailukelpoisuuteen liittyy useita haasteita ja muistiossa esitettyjen tietojen perusteella tätä on vaikea arvioida. Rakenteisuuden toteuttaminen ja yhteensovittaminen eri sähköisten kilpailutusjärjestelmiin tulisi suunnitella huolella sekä laatia riittävän yksiselitteiset ohjeet, mitä kullakin vertailuperusteella tarkoitetaan ja miten niitä sovelletaan käytännössä. Rakenteisuus tulisi olla käytössä hyvissä ajoin ennen tietojen siirtämistä tietovarantoon.

EU-kynnysarvot ylittävissä hankintojen hankintailmoituksissa käytettävissä eForms-lomakkeissa käytetään rakenteista dataa tarjousten vertailuperusteissa, mutta vertailukelpoisen datan saamiseen liittyy tällä hetkellä käytännön haasteita.

Johtava asiantuntija

Riikka Heikkinen

Jakelu

VM Valtiovarainministeriö

VN/2588/2024-VNK-25

Seuraavat henkilöt ovat allekirjoittaneet tämän asiakirjan sähköisesti /

Följande personer har undertecknat denna handling elektroniskt /

This document has been signed electronically by the following persons: